ПРОЛЕТАРІИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

ЛИТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА

№ 5 | СААД. СААБЧ. МУШАКЕБІС ДЕДАЕРАЦІИС ЕТАЕРЕБІТИ ГАЗЕТИ | № 5

1931 Ш. ДЕКАБРИС 11

ГОЛШЕВИКУРИ ТИВИТКРИТИКИС ДА ШЕМОКМЕДЕБИТИ DИСКУСИИС ГАУЛИТ АПВУАНТ ПРОЛЕТАРУЛИ ЛИТЕРАТУРА ТАВИСИ ГАНАВИТАРЕБИС АХАЛ САФЕХУРЗЕ

Д. ДЕМЕТРАДЗЕ

СААД.-ПРО. МУШАКЕБІС ДА ШЕМОКМЕДЕБИТИ DИСКУСИИС ГАУЛИСАТВИС

ГОЛШЕВИКУРИ TИВИТКРИТИКИС DИСКУСИИС ГАУЛИСАТВИС

პროლეტ-ლიტერატურული მოძრაობა განმტკიცდა, გაიზარდა და მიაღწია მნიშვნელოვან წარმატებებს. საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაცია მტკიცედ იბრძვის პარტიის გენერალური ხაზისათვის, რტყავენ ატარებს პარტიის ლიტერატურულ-პოლიტიკურ ხაზს. შეურეველად იბრძვის ორ ფრონტზე — მემარჯვენეობის, როგორც მთავარ საფრთხის და „მემარცხენე" ნახტომების წინააღმდეგ. უკანასკნელ ხანებში საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციამ შეძლო ჩაატარა „ლიტ. ფრონტის" ამბერ - კავკასიის წარმომადგენლობის (ე. წ. „ტატულოვშჩინის" წინააღმდეგ ბრძოლით, რაც პარტიამ თავის დროზე აღნიშნა სპეციალურ დადგენილებაში. პროლეტარულ მწერალთა ასოციაცია შეუბრალებლად და შეუნელებლად ებრძოდა და ებრძვის ყოველი სახის ბურჟუაზიულ-თავადაზნაურულ - კულაკურ - იდეოლოგიას, მოგინიზმის და ნაციონალიზმის რეციდივებს ლიტერატურაში და ლიტერატურის მეცნიერებაში. ამავე დროს საქ. პარ. მწერ. ასოციაციამ პარტიის ხელმძღვანელობით შეასრულა დამკვრელ შეშაობა მწერლობაში. ეს გაუვლის ორგანიზაცია, რაც ძირითადში კარგათ იქნა ჩატარებული.

მოუხედავათ ამ მიღწევებისა, საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის მიმდინარე მდგომარეობას არავითარი შემთხვევაში არ შეუძლია დააკმაყოფილოს სოციალისტური აღმშენებლობის გაზრდილი მოთხოვნილებები.

პარტიის და მუშათა კლასის ბელადის ამხ. სტალინის ისტორიული მითითებებს მუშაობის გადახალისებუ შესახებ, უდიდესი მნიშვნელობას აქვს სოციალისტური აღმშენებლობის ყველა დარგისათვის, მათ შორის მწერლობისათვისაც. პირველპირ უნდა ითქვას, რომ მუშაობის გადახალისება ლიტერატურის ფრონტზე ბოლოდის მითითებათა საფუძველზე მიმდინარეობს მეტად ნელი ტემპებით და სრულიად პრადამაკმაყოფილებლად. გარდამქნილ გადახალისების ასეთი დაგვიანება შემდგომ ყოველად მოუთმენელია. **პროლეტ.-ლიტერატურული მოძრაობა მთელი თავისი ენერგიით და ყველა საფრონტებში ბრაკიედ უნდა შეუდგეს თავისი მუშაობის სისტემის გარდაქმნას.**

ამისათვის, რომ დაძლეული იქნას პროლეტარული მწერლობის ჩამორჩენილობა აუცილებელია გათვალისწინება ახალი პირობების, გაზრდილი ახალი მოთხოვნილებების, რომელსაც პარტია და მუშათა კლასი უყენებს მომდინარე ეტაპზე იდეოლოგიურ ფრონტს და კერძოდ მხატვრულ მწერლობას.

უკანასკნელ ხანებში საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის მუშაობა გატარებულ იქნა **სასტიკ და სწორ ბოლშევიკურ კრიტიკის ქარ-ცეცხლში** (იხ. „კომუნისტი" ა.-წ. 2 დეკემბერი ამხ. დემეტრაძის წერილი: „საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის მუშაობის გარდა-ქმნისათვის" და სხვ.). საქ. პარ. მწერ. ასოციაციის **ამოცანაა — ამ მითითებათა საფუძველზე გარდაქმნას მისი მუშაობის მეთოდები, ნამდვილად, ბოლშევიკურად შეუდგეს ახალისებასა.**

ამ მიმართულებით აუცილებელია გადაჭრით და არსებითად განცალკევებული იქნას **პარტიის მიერ ბოლშევიკურ პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის რიგებში ბოლშევიკური კრიტიკის ბაზზის, შემოქმედებითი ჯგუფების (შემოქმედებითი ბიუროსა) და შემოქმედებითი ჯგუფების განვითარების შესახებ პარტიულ-ლიტერატურულ - პოლიტიკურ ხაზის ფარგლებში.**

ალმშენებელი თვითკრიტიკის გაბედული გაშლა წარმოადგენს აუცილებელ პირობას ჩვენი შემდგომი წინსვლისათვის. უნდა იქნას გამომჟღავნებული, გამომზეურებული ის ნაკლოვანებები, შეცდომები, რომელსაც პროლეტ - მწერლებში უსათუოდ აქვს ადგილი.

ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ პროლეტარულ მწერალთა შორის სუსტად არის გაშლილი თვითკრიტიკა, რასაც სამართლიანად აღნიშნავენ.

თვით პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის, როგორც ორგანიზაციის ნაკლოვანებების, სუსტი მხარეების თვითკრიტიკა მეტად მკრთალად და ზედაპირულად ხასიათ მიმიდინარეობს. აქ ბევრი რამ არის გამოსაბეჭეურებელი.

აქაც და არ არის ჩატარებული ასოციაციის რიგებში ცალკეულ მწერლებს შემოქმედებითი და თეორიტიკული კრიტიკული ხასიათის ოპოორტუნისტული შეცდომების თვითკრიტიკა.

თვითკრიტიკა ფართოდ უნდა გაიშალოს. იგი წარმოადგინს ბოლშევიკურ **პარტიულობის** შემადგენელ ნაწილს. შეცდომების და ნაკლოვანებების კრიტიკის საფუძველზე უნდა აღეზარდოთ ადრები.

საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციამ ახალი სახით უნდა დასცას მწერლობაში გაწეულ დამკვრელ მუშებთან მუშაობის საკითხები. დამკვრელი მოშის სწავლებას ცენტრალური ადგილი უნდა დაეთმოს ასოციაციის მუშაობის მთელ სისტემაში.

პარტიის ლოზუნგი—„ქვეყანა უნდა იცობოდეს თავის გმირებს" — ძირითადი საბრძოლო ამოცანაა დღეს მთელი პროლეტარული მწერლობისათვის.

პროლეტარულ ლიტერატურის ნამდვილ გმირებათ დღეს უნდა გაბდონ სოციალისტური აღმშენებლობის ენტუზიასტები, დამკვრელები. მწერლობამ უნია გვიჩვენოს ჩვენს ეპოქის დადებითი ტიპები — დამკვრელი ბოშები.

ბუთაწლედის გმირობა, მხატვრული ჩვენება ჩვენში ჯერ კიდევ მეტის - მეტად სუსტად მიმდინარეობს. ამ საქმის უდიდესი მნიშვნელობა ჯერ კიდევ აოა აქვს შეთვისებული ბოლშევიკურულ მწერალს. ორინ ამხანაგებიც რომლებსაც სოციალისტური მშენებლობის ბრიგადაში ჩვენება „დროებით კომპანიათ მიიჩნიეთ".

ხუთწლედის გმირების ჩვენებაზე მუშობის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ასოციაციის რიგების გადახალისების საქმეში მისი კავშირის გაძლიერებაში სოციალისტურ აღმშენებლობის პრაქტიკასთან.

შემოქმედებითი დისკუსია ემსახურება მნიშვნელოვან ამოცანას — პროლეტარული მწერლობის მიერ მარქსისტულ - ლენინური მსოფლმხედველობის სრულ დაუფლებას.

შემოქმედებითი დისკუსიის არა დამაკმაყოფილებელ ჩატარებაში უსათუოდ ყველაზე დიდი ბრალი კრიტიკას მიუძღვის, ჩვენში კრიტიკული წერილები უფრო ზოგადი საკითხების შესახებ მსჯელობს.

როდესაც შემოქმედებითი დისკუსიის გაშლაზე ვლაპარაკობთ აქ ბუნებრივად ისმება საკითხი პროლეტარულ მწერლობაში შემოქმედებითი ატმოსფერის შესახებ.

პროლეტ. ლიტერატურის ზრდა თავის - თავად იწვევს ბასში სხვადასხვა ნიუანსებს, სხვადასხვა ნაკლს, მიმდინარეობებს, სხვადასხვა შემოქმედებით ჯგუფებს, რომლებიც თავიანთ ბრალ სკლიროლენინ დიალექტიურ - მატერიალიზმის მეთოდის მოხმარის მხატვრულ შემოქმედებაში. ასეთი სახის შემოქმედებითი ჯგუფებს ფართოთ გასაქანი უნდა მიეცეს. მათ ამხანაგური ატმოსფერი უნდა შეუქმნათ.

პროლეტ-ლიტერატურული მოძრაობა ახალ საფეხურზეა გადასული. მისი განვითარება ხდება ბაშლილი სოციალისტური იერიშების პირობებში, რაც იწვევს ცალკეული მტრის გაფფორიუტულ წინააღმდეგობას. ეს წინააღმდეგობა სპეციფიურ ფორმებში ლიტერატურაში, ლიტერატურის თეორიაშიაც და კრიტიკაშიაც გამოსჭვივის. კლასიური მტრის გამოსვლები ამ ფრონტზე განსაკუთრებულ მეთვალყურეობას მოიითხოვს პროლეტარული ლიტერატურის ყველა რგოლებისაგან.

ამხ. **სტალინის** წერილი: **„ბოლშევიზმის ისტორიის ზოგიერთი საკითხების შესახებ"** — წარმოადგენს უნიშვნელოვანეს პარტიულ დოკუმენტს ყველა ბოლშევიკისათვის, რომელ სფეროშიც არ უნდა მუშაობდეს ის.

ამხ. სტალინის მითითება ჩვენ ე. ი. იმათ, ვინც ვმუშაობთ ლიტერატურის და ხელოვნების ფრონტზე ვვავალებს კიდევ ძირეულად შევამოწმოთ ჩვენი თეორეტიული მუშაობა იმის და მიხედვით თუ ამ სფეროში რამდენათ ენერგიულად ტარდება ცხოვრებაში „ბოლშევიზმის სასიცოცხლო ინტერესები".

ლენინის მეთოდის დაუფლება, სოციალისტური მშენებლობის თანამეგრეთ პროლეტ. ლიტერატურული მწერლობის წინაშე ახალ მოთხოვნილებებს აყენებს. ჩვენი ეპოქის გმირთა სახეების შემოქმედებითი ჩვენება „სოციალისტური მშენებლობის აქტუალური პრობლემებისადმი რადიკალური შემობრუნება, ლიტერატურაში გაბეჭდულ დამკვრელთა შორის იდეურ-ალმზრდელობითი მუშაობის უფრო მაღალ საფეხურზე ყენება, ბრძოლა დიალექტიური მატერიალიზმის, მეთოდის დაუფლებისათვის, ლენინური ტაბისათვის საერთოდ თეორიული ასოოვნებისა და კერძოდ ლიტერატურის მეცნიერების დარგში—აი ის ცენტრალური ამოცანები, რომელთა გადაწყვეტაზე უნდა ამოძრავდეს დღეს პროლეტარულ მწერლობის ყველა ძალები. პროლეტარულ მწერლობამ უნდა გარდაქმნა, თავისი მეშობის მეთოდები თეორიულიკის ლოზუნგის ფართოდ გაშლის და ბოლშევიკური პარტიულობის კანტროლის საფუძველზე.

ეს ალი ამოცანები, რომლებიც დასმულია ამხ. სტალინის სტატიაში, „საბეჭდავი მუშაობის თათბირზე" (ტროცკი ბანაობა-ნრეასთან, ბუთარიოვებასთან, ხელმძღვანელობის ახალი ხერხები და სხვ.), განსაზღვრავს პროლეტარული მწერლობის განვითარების გზებსაც. ამ. სტალინის მითითებათა რეალიზაციის პროლეტარული მწერლობის მიერ დაიჭარეს მისი ჩამორჩენილ ლიკვიდაციის პროცეს. უზარმაზარ ოფოდ ზოგადებულის დიალ ხელოვნები, შემჭნა.

ამ ამოცანათა ილანსაზრისით როგორ მიმდინარეობს საქართველოს პროლეტარულ მწერლობის გარდაქმნა? როგორ არის დადგენილები მის როგორ შემოქმედებითი დისკუსიის, ლიტერატურაში გაწეული დამკვრელთა ინფორმაცია და თეორიტიკული საქმე? ეს საკითხები, რომელთა ფაშმეჭვა საჭიროდ მიგვაჩნია.

საქართველოს პროლეტარული მწერლობა საკმაოდ ვაიზარდა, როგორც ფიზიკურად ისე შემოქმედების ზრდა. იგი ჩვენს სინამდვილეში ძირითადი ორგანიზაციაა, რომელიც ატარებს პარტიის ხაზს ლიტერატურის საკითხებში. ამ მხრივ მას საკმარისი მიღწევები აქვს. ბრძოლა ბურჟუაზიული ideologiaის, ნაციონალიზმის რეციდივებთან, ტროცკისტურ ბუხედალებთან და „ლიტ-ფრონტშჩინა" (ამ. ბ.) უეჭველად ფარავენ საქართველოს პროლეტ. მწერალთა მუშაობის აქტივობა.

მაგრამ, როგორც საქმეთა ამარლილანაგან შეშინდეთ **„წარსულით არ შეეშინოთ ეცხოვრის არც ერთ ორგანიზაციას".** ამით ის დაჩაგრულის გვინდა ხაზი გაუსვამ, რომ ეს მიღწევები ! ოლიიად არ ბრალ საკმარისი, რომ ეფექტიანი ნელი ტემპით მიმდინარეობს ჩვენი პროლეტ-ული მწერლობის მუშაობის გარდაქმნა, მეტად სუსტადაა გაშლილი ბოლშევიკურ თეორიტიკა. ზოგიერ ადგილი აქვს ერთმანეთთან შეცდომებიც დაფარვის, რადგან ბოლშევიკურ პრინციპიალიას და შეურიგებელ-ობას ოპორტუნისტული შეცდომებისადმი ხასიათ თავისი „ბრდერის" სიწმინდის დაცვა აბკრძალებენ.

ეს ალი ამხანაგ. ის მეტად ეფექტიანი მოელენა, თუ არა ერთგვარი შინაგანი ბოლშევიკურ თეორიტიკოსადმი საქ. პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ზოგიერთ ხელმძღვანელთა ზრდა, რომ ამ. კოსარევის გამოსვლამ ეაროინის კომკავშირის ცეკას პლენუმზე, დისკუსიამ „ბოლშოოოოლსკაია პრავდა"-ში და „ლიტერატურნაია გაზეტა"-ს შორის, ამ. ვასილკოვსკის, ფეხლოის და სხვ. ეწერილებს „პრავდა"-ში, თითქმის არავითარი გამოძახილი არ ჰპოვა ჩვენ პრესაში: ლიტერატურულ ჟურნალებში და ცალკეკეთებში კი „ლიტერატურო ნა ბანეზეში". თუ მხედველობაში არ მივიღებთ აქა იქ გაბნეულ ცალკე ამხანაგების მიერ შემთხვევით გამოთქმულ აზრებს და „სალიტ. გაზეთის" უკანასკნელ ნომერს № 4, სადაც პირველი იძეულებინა ნაწიკი ამ მნიშვნელოვანი თეიმ ის გადადგა ნელია.

ასეთი მდგომარეობის თავარი მიზეზი იმაში მდგომარეობს, რომ, როგორც ზემოთ ალვანიშნეთ, ზოგიერთ ამხანაგს საქ. პროლეტ. მწერალთა ასოციაციის ხელმძღვანელობისათვის წარმოადგენს ძირითად ამოცანას მთელი პროლეტარული მოძრაობისათვის.

უნდა აღინიშნოს უკანასკნელ ხანებში კომკავშირის აყოფილების ზრდა პროლეტ - ლიტერატურულ მოძრაობის საკითხებისადმი. საკავშირო კომკავშირის ცეკას მდივნის ამხ. **კოსარევის** სამართლიანი გამოსვლა ამტკიცებს კომკავშირის ღრმა მობრძოლებას პროლეტარული ლიტერატურის საკითხებისადმი.

სამწუხაროდ არიან ისეთი ამხანაგები, თვით პროლეტ - ლიტერატურულ მოძრაობაში, რომლებიც ვერ ით

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბ. ნატროშვილი

პომენშევიკო იდეალიზმის შესახებ

სტატიათაა არ იხსენიებს ამ თვის შეცდომებს. თანამოაზრენ არ არსებობენ ზოგებში. შეცდომათა ასეთი მოჩვენელია, რა თქმა უნდა, ჩვენ ეერ გარდაეფრქვევთ ასოციაციას მუშაობას, ეერ აღვზრდით ახალ კადრებს.

რამოდენიმე სტატია თვით ამ „სალიტერატურო გზეთის“ შესახებ, უნდა აღინიშნოს, რომ ამ გაზეთის სათანადოდ ეერ გამოაშინა თავისი სახე, მიუხედავად იმისა, რომ უკვე რამოდენიმე ნომერი გამოვიდა. ისევ ეიმეტა ეზიტესად ზოგადი, უშინაარსო წერილები. ამას თან ერთვის ხშირი პოლიტიკური შეცდომები. გაზეთმა ჯერ კიდევ ვერ შესძლო შემოეკრიბა თავის გარშემო ყველა ჩვენი სასაკეცხლო ლიტერატურული ძალები.

„სალიტერატურო გაზეთის“ ერთ-ერთ მოწინააეეში („პროლეტარული ლიტერატურის ეენერალური თეზა“ (№ 2) ეკითხულობთ: „რას წარმოადგენს ისეთი მოგალეზნენ, როგორიც არის დამკვიდრდა, ოცდაშვიდ ნერგი, კოლმეურნეობა და ა. შ.? ეს არის კაცობრიობის პრაკტიკის ჯერ არნახული ფორმა, კაცობრიობის ისტორიის ახალი ფურცელი... როდესაც მოკმედებაში შედის სრულიად ახალი კანონზომიერება, რომელიც აყალიბებს სოციალისტურ ადამიანს“.

როგორ უნდა გავიგოთ „კაცობრიობის პრაკტიკის ჯერ არნახული ფორმა“? თვით სწავა „კაცობრიობა“ არ წარმოადგენს ერთს მთელან რასმს. ეს რაღაც „ბაროდიალელ“, ლიტერალური ლოზუნგია, მოყვანილი გასახეალებელ კლასიერ შინაარსს.

ალეტალელად საჭიროა „სალიტერატურო გაზეთის“ პოლიტიკური ხელმძღვანელობის განმტკიცება, რომ უზრუნველყოფილი იქნეს გაზეთში მტკიცე კლასიური ხაზის გატარება. იგი უნდა გადაეკვეთოს ჩვენი საპეთაო მწერლობის ებრძოლო ორგანოდ.

დაახლოებით ასეთივე პოლიტიკური შეცდომებია დაშვებული ე. „პროლეტარული წერილთან“ უკანასკნელ ნომერში (№ 6—7). აქ მოთავსებულია ამბ. ხოლო

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ალი არსენიშვილი

კოტე მარჯანიშვილი

(40 წლის იუბილეს გამო.)

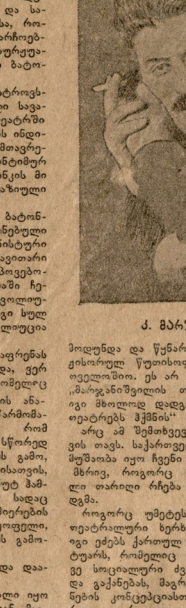

კ. მარჯანიშვილი

კ. მარჯანიშვილის მხატვრული მუშაობის დასაწყისი შეეფინებოდა მე-19 საუკ. უკანასკნელ წლებში შექმნილ მოსკოვის სამხატვრო თეატრად (მხატ), რომელიც თავისი მთავარი მიმართულებით ცნობილია როგორც დასრულებული და პრინციპიალური ნატურალიზმის ოფიცი. იგი ნამდვილი სარკეა რუსეთის სამრეწველო და საფინანსო ბურჟუაზიის იდეოლოგიისა, რომელიც ფეოდალურ-ბატონყმურ ჩარჩოებში ველარ ეტევა და ეკრაობოდა ბურჟუაზიულ პირობებში მოითხოვს თავისი ბატონობის განმტკიცებისათვის.

სამხატვრო თეატრმა უარყო ოსტროვსკის ნახევრად ანიფი კარნაკეტილი სავაჭრო ბურჟუაზიის იდეოლოგია თეატრში და შექმნა სამრეწველო ბურჟუაზიის ინდივიდუალისტური თეატრი, სადაც უმთავრესად გამეფებული იყო ჩეხოვის ინტიმური ინტელიგენტური განცდა, მეტიტლინკის მიტიკა და იბსენის ნეო-ბურჟუაზიული პეზიმიზმი.

აქ, ჩოგორც 80-იანი წლების ბატონყმური რეაქციის ანარეკლი, გაბატონებული იყო ჩეხოვის სევდიანი ინპრეზიონისტური ტ. წყვიმბლება, რომელსაც ალარავითარი ბედი უკეთესი მერძისისა არ მოეპოვებოდ. მოთხრობა „ტეტ"-ის ვარიაციები ჩეხოვი ერთ-ერთი პერსონაჟის, რევოლიუციონერის, შესახებ ამბობს, რომ იგი სულ ტუფილად დაიღუპა, ნაადგილ მხატვრულია რუსეთში არასოდეს არ იქნებაო".

ასეთ ატმოსფერაში, სადაც გაფრენას მხოლოდ მტრედის მოსახვა ჭქონდა, ვერ გასძლო მარჯანიშვილმა, რომელიც

წვრილ-ბურჟუაზიული იდეოლოგიის ანარქისტად — ბოგემური ერთის წარმომადგენელი იყო. დამხასიათებელია, რომ იგი გიეკარა სამხატვრო თეატრს სწორედ იმ მწერლის ნაწარმოების დადგმის გამო, ოდესაც ოფიციალ ჩეხოვი მხატვისათვის, ისევ ახლო იყო მისთვის, ეს იყო ეზუტ მამსუფლის „ცხოვრების ბრეკალეტნი", სადაც ვერ ბასტის სახით მოცემულია ზომიერების და მორჩილების ისეთივე უარის მეოფელი, როგორც სამხატვრო თეატრისათვის გამოდგა ოფი მარჯანიშვილი.

მარჯანიშვილი „ეგოქეა" მხატს და დაარსა „თავისუფალი თეატრი".

მართალია, ეს თეატრი თავისუფალი იყო მეშჩანური იდეოლოგიის ტყვეობიდან, მაგრამ სამაგიეროდ თვით მიზნურ ისეთი ტყვეობაში ეკ მოემწყვდა.

„И всюду страсти роковые
И от судеб защиты нет.

აქ იყო ყველაფერი, რასაც შეეძლო დეეტბო ფალლუსად ეეოო განვითარებული და ყველაფერთ თავმბეჭრებული მოოვის ბურჟუაზიის ნონაიზმი: „მარ ისტეტა"-ს ესთეტები, საუკეთესო მომღერები, ეგზოტიური რეპერტუარი, რეალრის დაუბოლოვებელი ფანტაზია და ოამოგნებლობა.

თეული თავისი საკვირველი ოსტატობით ჯანშვილი ასარულებდა ყ2 განსტორებული კლასის გაბატონებულ ვემოვნების ვეთას.

ოოტა უფრო ადრე მარჯანიშვილი დგამს ინიდ ანდრეევს, ოსი დიმოვს და სხვ. ეარიოვს, სადაც მოცემულია 1905 წლ. ოოლიუციის გულშემხარავი პანაშვიდი, ეე პოზიციიდან უკან დახევის დროს, ოოვსკის თქმით, ხდება გაძარცვა და შეეეა რევოლიუციის.

ოოდაეეა ოუტმბრის რევოლიუციის შეეკ ბურჟუაზიული ესთეტიზმის და ინდივიდუალიზმის თეატრები ინგრევიან, თან დაუცხრომელ ენერგიის მარჯანიშვილი მიმართავს ეკ ეაარჯავებული პროლეტარიატის მობრუნებისაკენ. სამოკლეკეო ოქმის ეეეტეში ეაგვეფულ ოოკანაში იგი ლოპე დე-ვეგას „ცხენის წყარონს" დადგმით იმოწეენ ენტუზიაზმს ქმნის ფრონტზე მიმაკალ ეოიეეალრეოელებში, რომ ეოიეელი ჯარის სარდალი მმართავს მას და ეუბნება. რომ იგი ფრონტზე მიმავალ ჯარის ეეეელ ნაწილებს გამოგზავნის „ცხენის წყაროს" სანახავად და მაშინ დარწმუნებული ინეება გამარჯვებაშია.

მარჯანიშვილი როგორ რევოლიუციის საქმეზეო ქალაქ ეოფინენის კომენტრესსაოვის ოეე, რომ მეოფლიოს უშორეს კუთხის დეეეტაბეტს ლენინის ამბოხებასთან ერთად თან მიაეეავთო ფერადებისა ნიერეეეეეი რევოლიუციაა.

მისი მშეფოთარე მხატვრული ცხოვრების მოგზაეის შემდეგ ერთი ოეეი მწერალი სწერდა, რომ ახლა მარჯანიშვილი დაცხრა, ოოდუნდა და წყნარად ათავებს თავის რეჟისორულ ფუთხსოფელს ზორეულ საკარიოვეეეოოშეიო. ეს არ არის მართალი, რადგან „მარჯანიშვილის თვისება ის არის, რომ იგი მხოლოდ დადგმებს ეკ არა, არამედ ოეეტრებს ჭქმნის" (ვოლკოვი).

არც ამ შემთხვევაში ულალატა მან თავის თავს. სამხატვროელნში მისი მოსვლა და ფუშობა იყო ჩეეენ თეატრის განახლება. ამ მხრივ, როგორც გარდატეხის ისტორიული თარიღი რჩება „ცხვრის წყარის" დადგმა.

როგორც უმეტესი ეფექტის მომცემი თეატრალური ხერხების ორგანიზატორი, იგი ეძებს ქართულ და უუეზო ისეთ რეპერტუარს, რომელიც უპასუხებს თანამედროვე სოციალური ძვრების უდიდეს ხმაურს და გაეკნაზს, მაგრამ ეეოთეატრი ხელოვნების კონკეეტიკასთან ორგანოულად შეზრდილი ერთი დაკვრით ვერ თავისუფლდება ნაცადი გზებისაგან.

ამ განთავისუფლებას პირველ ხანებში ხელს არ უწყობს აგრეთვე ეეოკის თანამოძოვარ რეპერტუარის უქონლობა. მუშაობა იწყება ქართულ და უუეო კლასიკაზე. ზოგჯერ ეკრანებული ეკსპერიმენტინობი ეკ ქართული სამმოელიზმის ნარჩენები იპოოოს თეატრს. მაგრამ თანდათან თეატრი გამოდის წარსულის კოლისებიდან და იღუნს გზებს მის გარშემო ბობოკარი სოციალურ პროცესებისაკენ.

ეს ძალა უნდა, მარჯანიშვილის თეატრი არ არის პროლეტარული თეატრი, იგი, როგორც საკარიველოს და ეეეეი ეკ ეეეეე

ᲒᲣᲗᲬᲚᲘᲬᲘᲡ ᲛᲘᲛᲘᲠᲘ ᲚᲘᲢᲔᲠᲐᲢᲣᲠᲐᲨᲘ

1 დეკემბერს, დგ. ნინოშვილის სახ. მუზიკალთა სასალეთი, მწერალთა კლუბსა არსებულ სალითტერატურო წრეში ახალ. „ᲒᲣᲗᲬᲚᲘᲬᲘᲡ ᲛᲘᲛᲘᲠᲘ“ (ᲞᲝᲔᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲐ) ᲞᲝᲔᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲒᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲐ ᲒᲐᲛᲝᲜᲐᲗᲘᲡᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲐ

ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲛᲘᲛᲝᲮᲘᲚᲕᲐ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡᲘ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲡᲐᲮᲣᲠᲘᲡᲘ

ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲛᲘᲛᲝᲮᲘᲚᲕᲐ